

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คุณลักษณะของมหาวิทยาลัยที่มีมาในประเทศไทย ถือว่างานหลักที่เป็นหัวใจของมหาวิทยาลัย คือ การสอนหรือผลิตบัณฑิต ซึ่งหมายถึงการถ่ายทอดความรู้ อันเป็นภาระหน้าที่อันถูกต้องของบรรดามหาวิทยาลัย เพราะฉะนั้น การตั้งมหาวิทยาลัยก็เพื่อผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาต่าง ๆ การเปิดคณะและแผนกวิชาใหม่ก็เพื่อสอน งานสอนนับว่า เป็นงานหลักของมหาวิทยาลัย จึงจำเป็นต้องปรับปรุงให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ในกระบวนการเรียนการสอนนั้น เป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อนมาก เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวพันระหว่างองค์ประกอบหลายองค์ประกอบด้วยกัน คือ อาจารย์ นิสิตนักศึกษา วิชาการ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน องค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องมีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี จึงจะทำให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบสำคัญของกระบวนการเรียนการสอนก็คือ ตัวผู้เรียนเอง ผู้สอนไม่ว่าจะเป็นผู้สอนระดับประถมศึกษา หรือมัธยมศึกษา หรืออุดมศึกษาก็ตาม จะดำเนินการสอนได้ก็ และมีประสิทธิภาพ ก็ต่อเมื่อได้รู้จักและเข้าใจลักษณะและธรรมชาติของผู้เรียนเป็นอย่างดี ทั้งผู้เรียนก็ต้องการผู้สอนที่มีความรู้ดี มีประสบการณ์ มีวิธีสอนดี

พัทธยา สายหู, "ภารกิจของมหาวิทยาลัยกับการเรียนการสอน," ใน รายงานการสัมมนา เรื่อง ภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง (พระนคร : โครงการพัฒนามหาวิทยาลัย, ๒๕๑๗), หน้า บ. ๔๔.

เป็นกันเอง และเข้าใจนิสิตนักศึกษาผู้เรียน

สภาพความเป็นจริงของการเรียนการสอนมีผู้กล่าวไว้ว่า

✓ "ในการเรียนการสอนนั้น มักมีปัญหาเกิดขึ้นคือ ปัญหาการขาดความเข้าใจ ผู้เรียน อาจารย์ส่วนใหญ่จะไม่เข้าใจสภาพความสนใจ หรือปัญหาของนิสิตนักศึกษา ทำให้การเรียนการสอนมีแต่อุปสรรค เพราะมีช่องว่างระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนมากเกินไป เพราะผู้สอนมักจะทำสิ่งถึงสาระที่จะสอนมากกว่าผู้เรียน"

โดยเฉพาะในประเทศไทย ปัญหาในการเรียนของนิสิตนักศึกษามักจะได้รับความสนใจน้อย เมื่อเทียบกับปัญหาอื่นๆ เพราะเชื่อกันว่าปัญหาในการเรียนเป็นปัญหาส่วนตัวของผู้เรียน การเรียนรู้อาจจะเกิดได้กับพืชใดเป็นเรื่องของผู้เรียนแต่ประการเดียว ผู้สอนไม่เกี่ยวข้องกับควย แม่แต่ผู้สอนจะบรรยายไม่ตีสอนไม่รู้เรื่อง ไม่เตรียมตัว ไม่มีเอกสารประกอบก็ตาม ก็เป็นหน้าที่ของผู้เรียนที่จะไปแก้ปัญหาคอยตนเอง"

แต่ที่จริงแล้ว ผู้เรียนในมหาวิทยาลัยคือนิสิตนักศึกษามักจะอยู่ในวัย ๑๘-๒๒ ปี หรือสูงกว่า จึงอยู่ในระดับพัฒนาการของผู้ใหญ่ ซึ่งมีแนวโน้มในการเสริมความมั่นคง และเปลี่ยนแปลงในน้อยที่สุด โดยบุคคลคืออิทธิพลต่าง ๆ ที่เสริมความมั่นคงใดก็ตามนิยมของสังคม ความคาดหวังของบทบาท บุคลิกภาพ กิจกรรมที่เป็นนิสัย

ไพฑูริย์ สีนลารักษ์, หลักและวิธีสอนระดับอุดมศึกษา (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชา อุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒), หน้า ๕๖.

วิไลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, "การอุดมศึกษา," ใน การเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา, ไพฑูริย์ สีนลารักษ์, บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๓), หน้า ๑๗.

ไพฑูริย์ สีนลารักษ์, หลักและวิธีสอนระดับอุดมศึกษา, หน้า ๖๖.

พรวิไล คุณานุกร, ผู้การอุดมศึกษา (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๓) หน้า ๑๗๕.

นอกจากนี้ นิสิตนักศึกษาแต่ละคนที่เข้ามหาวิทยาลัยมานั้น มักมีอุปนิสัยในด้านการเรียนแตกต่างกันตามคุณสมบัติบางอย่าง เช่น เป็นพวกแสดงตัว (Extrovert) หรือ เก็บตัว (Introvert)^๑ เหล่านี้เป็นต้น อาจารย์ผู้สอนจึงต้องคำนึงถึงตัวผู้เรียนให้มากที่สุด ทั้งนี้เพราะว่าผู้เรียนนั้น "มีลักษณะความคิดเห็นที่ต่างกัน จะเลือกเรียนสิ่งที่ไม่เหมือนกัน เรียนโดยวิธีการที่ต่างกัน" ^๒ ซึ่งในเรื่องดังกล่าวนี้ อี จี โบก (E.G. Bogue) ได้อธิบายไว้ว่า

"นักศึกษาในห้องเรียนนั้น มีความแตกต่างกันในวิธีการเรียน เป็นต้นว่า นักศึกษาบางคนอาจจะสามารถเรียนรู้ได้จากผู้อ่านและการค้นคว้าด้วยตนเอง อาศัยเพียงการแนะนำจากอาจารย์เท่านั้น บางคนเรียนรู้ได้จาก การอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ๆ " ^๓

ผู้เรียนเองจะเป็นผู้รู้ถึงความต้องการในรูปแบบการเรียน วิธีการเรียนแบบการเรียนที่เขาเหล่านั้นชอบดีกว่าอาจารย์ผู้สอน ฉะนั้น การที่ครูผู้สอนหรืออาจารย์ได้ศึกษาถึงแบบการเรียนของนิสิตนักศึกษา (Student Learning Styles) แบบการเรียนที่นิสิตนิยมชมชอบ (Student Learning Styles Preference) ก็จะทำให้เข้าใจ

^๑ ประสาร ไตรรัตน์วรกุล, "การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย," ใน รายงานการสัมมนาเรื่อง การกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง, (พระนคร : โครงการพัฒนามหาวิทยาลัย, ๒๕๑๓), หน้า ม. ๓๔.

^๒ ทองจันทร์ หงส์คารมภ์, "หลักการเรียนรู้และการสอน," ใน คู่มือ อาจารย์ด้านการเรียนการสอน, สุภาศิริ อมาตยกุลและคณะ, บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร : หน่วยพัฒนาคณาจารย์ ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๔), หน้า ๒.

^๓ E.G. Bogue, "Variable in Effective Instruction,"

ลักษณะผู้เรียนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งสามารถพัฒนา(ยุทธศาสตร์ (Strategies))ทางการเรียน การสอนให้เหมาะสมกับแบบการ เรียนและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ และเพิ่มประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอน ซึ่งจะแตกต่างจาก การเรียนการสอนแบบเก่าที่อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ตัดสินใจว่าผู้เรียนชอบแบบการ เรียน แบบใด^๑ สอดคล้องกับแนวคิด ของไพฑูริย์ สินลาร์ตัน ที่ได้ให้ความคิดเห็นใน ทำนองเดียวกันนี้ว่า

✓ "...สิ่งสำคัญมากประการหนึ่งในการพัฒนาการเรียนการสอน คือการ ทำความเข้าใจในลักษณะและธรรมชาติของผู้เรียน ตลอดไปจนถึงการเรียนรู ของผู้เรียน ผู้สอนจะต้องเข้าใจและเรียนรู้ว่า เรียนมีพื้นฐานอย่างไร มีความ สนใจ มีความต้องการอะไรบ้าง รูปแบบการเรียนรูของผู้เรียนเป็นอย่างไร มี วิธีการศึกษา (How to Study) อย่างไร มีปัญหาในการเรียนการสอน อย่างไรบ้าง เพื่อจะได้จัดการสอนให้เกิดการเรียนรูแก่ผู้เรียนได้มากที่สุด และช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถปรับปรุงตนเองให้ เรียนรู้ได้มากที่สุดด้วย"^๒

ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องศึกษาแบบการ เรียนของนิสิต นักศึกษา จึงได้เลือกศึกษาแบบการ เรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เนื่องจาก ผู้วิจัยกำลังศึกษาอยู่ในสถาบันแห่งนี้ และมูล เหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ จุฬาลงกรณ์- มหาวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทย เป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดสอน ศาสตร์ สาขาต่าง ๆ ในระดับปริญญาตรีถึง ๑๘ คณะ นับว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความ

^๑ Leonard Davidman, "Learning Styles: The Myth, The Panacea, The Wisdom," Phi Delta Kappan 6 (May 1981): 641.

^๒ ไพฑูริย์ สินลาร์ตัน, "การพัฒนาการเรียนการสอน," ในคู่มือการจัดการ ประชุมปฏิบัติการค่านการ เรียนการสอน, ไพฑูริย์ สินลาร์ตัน, บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร : หน่วยพัฒนาคณาจารย์ ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๔), หน้า ๑๕.

สมบูรณ์ มีสาขาวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนครอบคลุมเหมาะที่จะทำการศึกษา เป็นอย่างยิ่ง ประกอบกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีนโยบายด้านการผลิตบัณฑิต ที่มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ และคุณธรรม มีความเข้าใจสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมไทย ตลอดจนมีความสำนึกและความรับผิดชอบต่อสังคม โดยได้มีนโยบายในด้านการเรียนการสอน เพื่อการผลิตบัณฑิตไว้แน่ชัด ระบุไว้ว่า "ส่งเสริมวิธีการ เรียนและการสอนในลักษณะ เน้นการ เสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนิสิตให้มากยิ่งขึ้น โดยมหาวิทยาลัยจะจัดระบบการ เรียน การสอนให้ เหมาะสม และมหาวิทยาลัยจะส่งเสริมการ เรียนการสอนด้วยการทำกิจกรรม ร่วมกันของนิสิตและอาจารย์" การศึกษาแบบการ เรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึง เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและจัดระบบการ เรียนการสอนให้ เหมาะสม และมีคุณภาพเพิ่มขึ้นต่อไป จากการสำรวจงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับแบบการ เรียนของ นิสิตนักศึกษาในประเทศไทย พบว่า ไม่ได้มีการวิจัย เกี่ยวกับแบบการ เรียนของนิสิต นักศึกษาไทยมาก่อนเลย ผู้วิจัยจึง เลือกรศึกษา เรื่องนี้ ซึ่ง จะ เป็นการช่วย ให้มีข้อมูล เกี่ยวกับแบบการ เรียนของนิสิตนักศึกษา เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ

๑. ศึกษาแบบการ เรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒. ศึกษาแบบการ เรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มี เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน ระดับชั้นนี้ และสาขาวิชาที่แตกต่างกัน
๓. เปรียบ เทียบความแตกต่างใน เรื่อง เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน ระดับชั้นนี้ และสาขาวิชาของนิสิตว่าจะมีผลต่อแบบการ เรียนอย่างไรบ้าง

กองแผนงาน, "โครงการพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๒๘" (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๓), หน้า ๖.

๔. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบการ เรียนแต่ละแบบ

แนว เหตุผล ทฤษฎีหรือสมมติฐาน

เอ มอริสันและแมกอินไทร์ (A. Morrison and McIntyre) กล่าวถึงผู้เรียนระดับอุดมศึกษาว่า มีความแตกต่างกันมากในด้านกรอบม เลียงคู เศรษฐกิจ ความเชื่อ ครอบครัว และบุคลิกภาพ แต่เขา เข้ามา เรียนในสถาบันอุดมศึกษาด้วยความรู้สึกริสุทธิ์ คื่นเต้นกระตือรือร้น มีอุดมคติสูง ฉะนั้น ในกระบวนการเรียนการสอนจะต้องคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference) เพราะบุคลิกภาพของ บุคคลนั้นก่อตัวมาจากสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน ^๑ และจากการศึกษาของแฮรี แมคค็อกซ (Harry Maddox) พบว่าความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของแต่ละคน ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางสติปัญญา และความสามารถประมาณร้อยละ ๕๐ - ๖๐ ประสิทธิภาพ และนิสัยของการ เรียนที่ีประมาณร้อยละ ๓๐ - ๔๐ และขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมร้อยละ ๑๐ - ๑๕ ^๒

จากการวิจัยที่ศึกษาสภาพนิสิตในมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกา พบว่านิสิต ที่ศึกษาในต่าง ระดับชั้นนี้กัน มีแนวคิดต่อกิจกรรมการ เรียนการสอนแตกต่างกันดังนี้

- ๑. ปีที่หนึ่ง นิสิตรู้สึกคื่นเต้น สนใจต่อทุก ๆ สิ่งรอบค้ำน ไม่ว่าจะ เป็น กิจกรรมการ เรียน หรือกิจกรรมสังคมในมหาวิทยาลัย เขาอยากเรียน มีความตั้งใจใน

^๑ A. Morrison and McIntyre , Teachers and Teaching (Great Britain: Penguin Books, 1968), pp. 25 - 26.

^๒ Harry Maddox, How to Study (London, Cox & Wyman Ltd., 1963), p. 9.

การศึกษา และอยากปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งจะสนิทสนมและเชื่อฟัง คำสอนของอาจารย์

๒. ปีที่สอง เขาไม่ค่อยพอใจครูบาอาจารย์ เริ่มมีคร้ามคิดเห็นขัดแย้ง เป็นปฏิปักษ์ต่อมหาวิทยาลัย มีความรู้สึกว่าเขาเอง เป็นผู้ใหญ่ขึ้น

๓. ปีที่สาม เขามักจะสงบเงียบ ชอบอยู่กับกลุ่มเพื่อน ๆ ของเขามากกว่า มีความเฉยเมยต่อสังคมมหาวิทยาลัย และต่อการเรียน อาจมีความคิดริเริ่มมีเพื่อนต่างเพศที่สนิทพอจะเป็นคู่รักต่อไปได้

๔. ปีที่สี่ เขาจะไม่ค่อยยุ่งเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่มักจะเริ่มสนใจเรื่องเกี่ยวกับงาน การศึกษาต่อ และความก้าวหน้าในอนาคต

นอกจากนี้ เกี่ยวกับสาขาวิชาที่เรียนในมหาวิทยาลัย จะเห็นได้ว่า การเรียนในมหาวิทยาลัย เป็นการเรียนวิชาชีพหรือวิชา เฉพาะชั้นสูง ด้วยลักษณะวิชาที่เรียน อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน วัฒนธรรมของนิสิตนักศึกษาในสาขาวิชาเหล่านั้น จะทำให้นิสิตนักศึกษามีแบบการ เรียน บุคลิกภาพ ทักษะคติที่แตกต่างกันออกไปตามสาขาวิชาที่ศึกษา เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวนี้ เทด เค แบริชชอว์ (Ted K. Bradshaw) ได้ให้แนวคิดไว้ในสถาบันอุดมศึกษาใด ๆ ก็ตาม มีความแตกต่างกันอย่างมากระหว่างนิสิตนักศึกษาในสาขาวิชาที่ต่างกัน ซึ่งความแตกต่างนี้เป็นสิ่งสำคัญมากเหมือนกับความแตกต่างระหว่างตัวนักศึกษาเอง การเลือกสาขาวิชาที่เรียนของนิสิตนักศึกษา เป็นการบ่งบอกได้ล่วงหน้าถึงความแตกต่างในกระบวนการทางสังคมประกิต และความแตกต่างในความคิด ค่านิยม

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, "นิสิตนักศึกษา," ใน การเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา, ไพฑูรย์ สินดารัตน์, บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๓), หน้า ๖๐ อ้างจาก

Joseph F. Kauffman, "Student in Higher Education," in Report of the Committee on the Student in Higher Education (Connecticut : The Hazen Foundation, 1968), pp. 19 - 21.

โดยเขาได้กล่าวถึงงานวิจัยของเฟลแมน และนิวคอมบ์ (Feldman and Newcomb) ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของนิสิตในสาขาวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ ในเรื่องของค่านิยม แบบของการคิด จุดมุ่งหมายและแนวทางในการเรียน นอกจากนี้ เขายังชี้ให้เห็นว่า นักวิจัยที่สัมพันธ์ถึงความสนใจในสาขาวิชา จะนำไปสู่การสรุปผลที่ผิดพลาดเกี่ยวกับ เรื่องนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยได้ ๑

สรุปจากผลการวิจัยและแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะนิสิตนักศึกษา จะเห็นได้ว่า นิสิตนักศึกษามีบุคลิกภาพ แนวความคิด ค่านิยม สังคมประเพณี ตลอดจนจุดมุ่งหมายในการเรียนแตกต่างกันไปตามสาขาวิชาที่เรียน และระดับชั้นปี อันจะส่งผลให้นิสิตนักศึกษามีวิธีการเรียน และแบบการเรียนแตกต่างกันออกไปตามสาขาวิชาและระดับชั้นปีที่กำลังศึกษา เป็นต้นว่า นิสิตนักศึกษา เมื่อเข้ามาเรียนในชั้นปีที่หนึ่ง นิยมเรียนโดยร่วมมือกันเป็นกลุ่ม เพื่อต้องการทำความสนิทสนมกับเพื่อนใหม่ แต่เมื่อผ่านไปหนึ่งปี การเรียนก็จะมีลักษณะแยกตัว เป็นอิสระมากขึ้น และในส่วนที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นิสิตนักศึกษานั้น มีผลมาจากองค์ประกอบที่สำคัญอันหนึ่ง คือลักษณะและวิธีการเรียน

สมมุติฐานของการวิจัย

จากแนวคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัย นำมาตั้งสมมุติฐาน สำหรับการวิจัยเกี่ยวกับแบบการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยดังนี้

- ๑. นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันจะมีแบบการเรียนแตกต่างกัน
- ๒. นิสิตที่ศึกษาในระดับชั้นปีต่างกันจะมีแบบการเรียนแตกต่างกัน

๑ Ted K. Bradshaw, "The Impact of Peers on Student Orientations to College: A Contextual Analysis," in Teachers and Students, ed. Martin Trow (Berkley, Calif., Carnegie Commission on Higher Education, 1975), PP. 268 - 269.

๓. นิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกันจะมีแบบการ เรียนแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

๑. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาแบบการ เรียนของนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๔ โดยสนใจศึกษา แบ่งกลุ่มคณะวิชาตามการแบ่งสาขาการวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นหลัก^๑ แล้วนำมาประยุกต์ เพื่อให้เห็นเหมาะสมกับการศึกษาแบบการ เรียนของนิสิตด้วยการแบ่งกลุ่ม สาขาวิชาออกเป็น ๔ กลุ่ม คือสาขาวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ สาขาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ สาขาดังคมศาสตร์ และสาขามนุษยศาสตร์ ได้กลุ่มตัวอย่างคณะต่าง ๆ ที่เป็นตัวแทน ของสาขาต่าง ๆ ดังนี้คือ

- ๑.๑ สาขาวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ คือคณะวิทยาศาสตร์
- ๑.๒ สาขาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คือคณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะ เกษตรศาสตร์
- ๑.๓ สาขาดังคมศาสตร์ คือคณะครุศาสตร์และคณะรัฐศาสตร์
- ๑.๔ สาขามนุษยศาสตร์ คือคณะอักษรศาสตร์และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

๒. ศึกษาแบบการ เรียน ๒ แบบของนิสิต แยกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนระดับชั้นนี้ และสาขาวิชา

๓. ศึกษาเปรียบเทียบแบบการ เรียนของนิสิตใน ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน ระดับชั้นนี้ และสาขาวิชาที่ต่างกัน

๔. ตัวแปรที่จะศึกษา

๔.๑ ตัวแปรอิสระมีดังนี้

- ๔.๑.๑ เพศ แบ่ง เป็นเพศชาย และ เพศหญิง
- ๔.๑.๒ ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน แบ่ง เป็น ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ
- ๔.๑.๓ ระดับชั้นปี แบ่ง เป็นชั้นปีที่ ๑ ชั้นปีที่ ๒ ชั้นปีที่ ๓ และ ชั้นปีที่ ๔
- ๔.๑.๔ สาขาวิชา แบ่ง เป็นสาขาวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ สาขา วิทยาศาสตร์ประยุกต์ สาขาสังคมศาสตร์ และสาขา มนุษยศาสตร์

๔.๒ ตัวแปรตาม ได้แก่คะแนนของแบบการ เรียน ๒ แบบคือ

- ๔.๒.๑ แบบอิสระ (Independent)
- ๔.๒.๒ แบบหลีกเลี่ยง (Avoidance)
- ๔.๒.๓ แบบร่วมมือ (Collaborative)
- ๔.๒.๔ แบบพึ่งพา (Dependent)
- ๔.๒.๕ แบบแข่งขัน (Competitive)
- ๔.๒.๖ แบบมีส่วนร่วม (Participant)

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยครั้งนี้มีข้อตกลงเบื้องต้นดังนี้คือ

๑. คะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิตแต่ละคน เป็นตัวแทนที่ชี้สำหรับชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนิสิตเหล่านั้น
๒. คะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิตแต่ละคนจะ ถือว่าอยู่ในมาตรฐานอันเดียวกันตามระเบียบวัดผลของมหาวิทยาลัย
๓. ในคณะที่มีหลักสูตรการศึกษามากกว่า ๔ ปีขึ้นไป จะสนใจศึกษา เฉพาะ ชั้นปีที่ ๑ ถึงชั้นปีที่ ๔ เท่านั้น

ความจำกัของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้อาจเกิดความคลาดเคลื่อนไม่สมบูรณ์ได้ เนื่องจาก

๑. กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาเป็นเพียงนิสิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพียงเดียวเท่านั้น การสรุปผลต่าง ๆ จึงจำกัดอยู่ภายในกลุ่มนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒. ตัวแปรเกินอื่น ๆ ที่อาจมีอิทธิพลต่อแบบการเรียนของนิสิต เช่น สาธารณะทาง เศรษฐกิจ สังคม สภาพแวดล้อม ฯลฯ อาจทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนได้

ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย

แบบการเรียน หมายถึง ลักษณะและวิธีการเรียนของผู้เรียน แบ่งเป็น ๕ แบบคือ (๑) แบบอิสระ (๒) แบบหลีกเลี่ยง (๓) แบบร่วมมือ (๔) แบบพึ่งพา (๕) แบบแข่งขัน (๖) และแบบมีส่วนร่วม

แบบการเรียนต่าง ๆ อยู่ในแบบที่ ๕ หน้า ๔๐ - ๔๑

นิสิต หมายถึง นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระเบียบวิธีที่ลงทะเลเบียนเรียนในภาคปลาย ปีการศึกษา ๒๕๕๕

๑) สาขาวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ หมายถึง สาขาที่เน้นหนักไปในด้านวิชาการ งานค้นคว้าหาความจริงในธรรมชาติ คณะในสาขานี้คือ คณะวิทยาศาสตร์

๒) สาขาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ หมายถึง สาขาที่เน้นหนักไปในด้านเอาวิชาการไปประยุกต์เพื่อใช้แก้ปัญหาของสังคม และงานค้นคว้าเกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ อันประกอบด้วยคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์

๓) สาขาสังคมศาสตร์ หมายถึง สาขาหรือศาสตร์ที่ประกอบควรวีชาที่สอนในคณะครุศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์การบัญชี คณะเศรษฐศาสตร์

๔) สาขามนุษยศาสตร์ หมายถึง สาขาหรือแนววิชาที่เกี่ยวกับภาษาศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ วรรณคดี ศิลปศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ บรรณารักษศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ฯลฯ ซึ่งคณะในสาขานี้มีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และคณะอักษรศาสตร์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนทางวิชาการทั้งหมดของนิสิตตั้งแต่เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จนถึงภาคเรียนที่ ๒ ของปีการศึกษา ๒๕๕๕

นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง หมายถึง นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน คือคะแนนเฉลี่ยสะสม (Cumulative Grade Point Average) ตั้งแต่ ๒.๕๐ หรือ ร้อยละ ๗๕ ขึ้นไป

นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ หมายถึง นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน คือคะแนนเฉลี่ยสะสม (Cumulative Grade Point Average) ต่ำกว่า ๒.๕๐ หรือร้อยละ ๗๕ ลงมา

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้า เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เป็นขั้นตอนดังนี้

๑. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่าง เป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในระดับปริญญาตรี โดยใช้วิธีการสุ่ม ตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน ๒๗๗ คน

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้นำแบบวัดแบบการเรียน (Student Learning Styles Questionnaire) ของแอนโทนี กราส์ชา และเชอร์วิล ไรช์แมน (Anthony Grasha and Sheryl Reichman)^๑ นำมา ปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยยังคงรักษา เนื้อหาของ แบบวัดแบบการเรียน เป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีแบบการเรียนที่ผู้สร้างแบบวัดแบบการเรียน ได้วางไว้ทุกประการ แบบวัดแบบการเรียน แบ่งเป็น ๒ ตอน คือ

๑

Anthony Grasha and Sheryl Reichman, "Student Learning Styles Questionnaire" Faculty Resource Center, University of Cincinnati, 1975.

ตอนที่ ๑ เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพหรือข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ มุ่งถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเพศ คณะ ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถานที่พัก

ตอนที่ ๒ เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้สึก ทัศนคติต่อการเรียนโดยทั่วไป ข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (๑-๕) เลือกเพียงคำตอบเดียว

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบวัดแบบการ เรียน ไปวัดแบบการ เรียนกับนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยขอความร่วมมือจากกองกิจการนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อหาตัวแทนของนิสิตในคณะต่าง ๆ ประสานงานในการ หวงตามแบบวัดแบบการ เรียน

๔. การวิเคราะห์ข้อมูล แบบวัดแบบการ เรียนที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติต่าง ๆ คือ หาค่าเฉลี่ย (Mean) หาค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าที เทสต์ (t - test) หาค่าการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ถ้ามีนัย สำคัญทางสถิติ จะทดสอบต่อระหว่างคู่การทดสอบ เชฟเฟ่ (Scheffé) และ วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) การวิเคราะห์ข้อมูลอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม สำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

๕. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลในการวิเคราะห์ ข้อมูลในรูปของตารางและบรรยายความ

ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะได้รับประโยชน์คือ

๑. ผลการวิจัยจะใช้ เป็นแนวทางสำหรับฝ่ายวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา ในการพัฒนาการเรียนการสอน และกำหนดนโยบายทางวิชาการของมหาวิทยาลัย

๒. ผลการวิจัยจะใช้ เป็นประโยชน์ต่ออาจารย์ในการดำเนินการ การเรียนการสอนที่ เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๓. ผลการวิจัยจะทำให้รัฐจัดผู้เรียนคดียิ่งขึ้น
๔. ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าวิจัย เกี่ยวกับแบบการเรียนของนิสิตนักศึกษาในประเทศไทยต่อไป

ลำดับชั้นตอนในรายงานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งลำดับชั้นตอนในรายงานการวิจัยออกเป็น ๕ บท
 บทที่ ๑ ประกอบด้วยความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 แนวเหตุผล ทฤษฎีหรือสมมติฐาน สมมติฐานของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย
 ข้อตกลงเบื้องต้น ความจำกัดของการวิจัย ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย ขอบเขต
 ของการวิจัย ชั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะ
 ได้รับความจากการวิจัย ลำดับชั้นตอนในรายงานการวิจัย

บทที่ ๒ แนวความคิดและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยทฤษฎีการ
 เรียนรู้ รูปแบบการเรียน รูปแบบของนิสิตนักศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

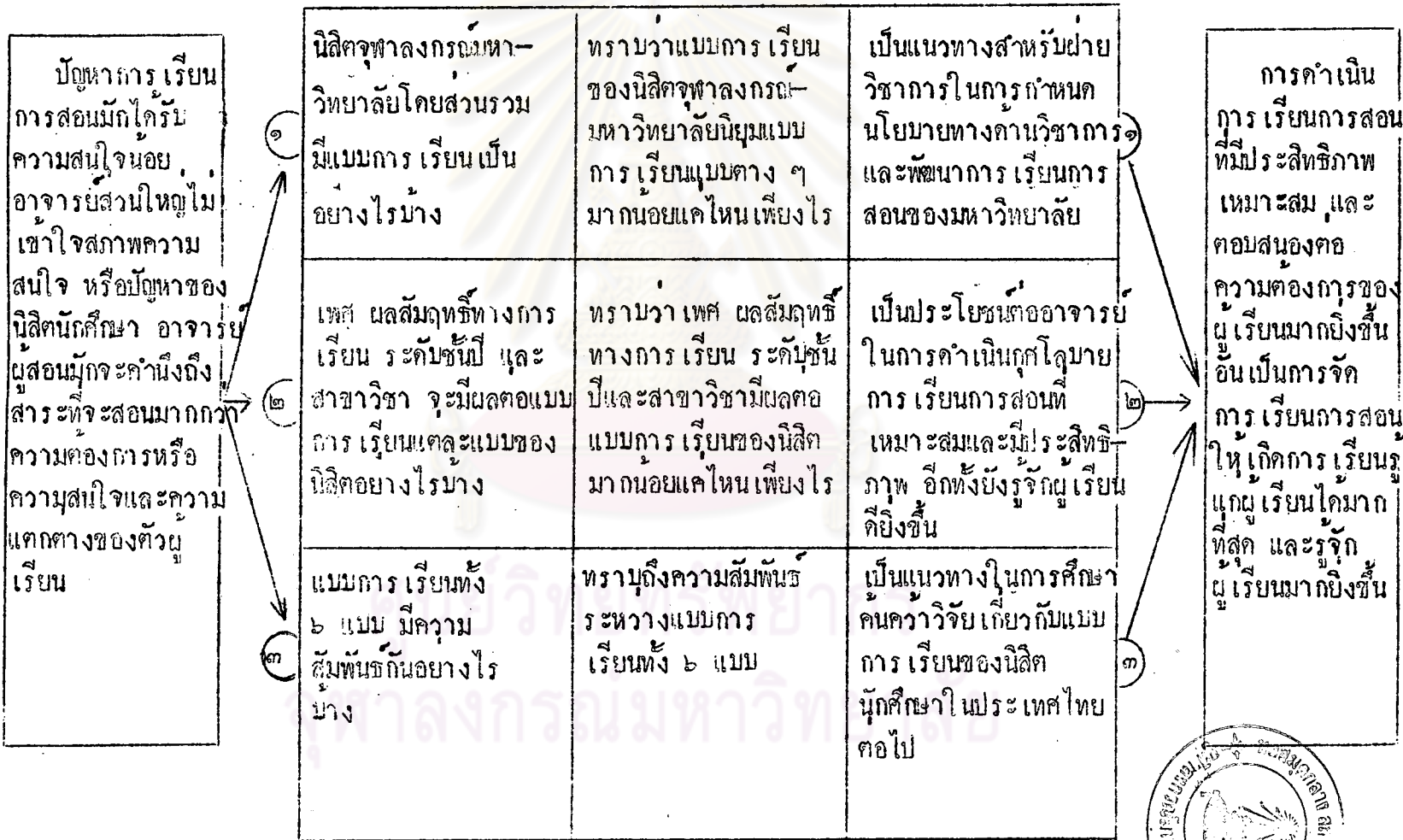
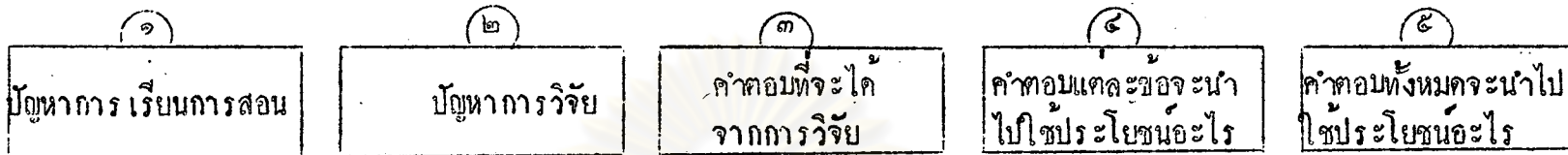
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือในการวิจัย การเก็บ
 รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ ๕ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ภาคผนวก เสนอรายละเอียดของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย
 ทัศนคติต่อการเรียนของนิสิตเป็นรายชื่อ
 ประวัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 บัณฑิต และนโยบายในการผลิตบัณฑิต

แสดงแนวความคิด เกี่ยวกับที่มาและประโยชน์ของการวิจัย

007309

